

RAN - 1801130701040003

RAN-1801130701040003**M.A. (Sem. I) Examination November - 2023****EC - 01 Economics of HR (Education)****Time: 2 Hours]****[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.A. (Sem. I)

Name of the Subject :

EC - 01 Economics of HR (Education)

Subject Code No.: 1801130701040003

Seat No.:

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર. ૧ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો.**૧૦**

૧. ટકાઉ વિકાસના કોઈપણ ચાર લક્ષ્યાંકો જણાવો.
૨. શિક્ષણનું ખાનગી વળતર એટલે શું?
૩. માનવ વિકાસના શૈક્ષણિક નિર્દેશકો જણાવો.
૪. ભારતમાં કૌશલ્ય વિકાસની કોઈપણ બે તકો જણાવો.
૫. માનવ સંશાધન વિકાસ એટલે શું?

પ્ર. ૨ અ) જાતિ વિષયક વિકાસ આંકની ચર્ચા કરો.**૦૭****બ) માનવ મૂડી અને ભૌતિક મૂડી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.****૦૬****અથવા**

શિક્ષણ પાછળના મૂડીરોકાણનો ખ્યાલ સમજાવો અને આ મૂડીરોકાણથી પ્રાપ્ત થતાં વળતર પર નોંધ લખો.

૧૩

પ્ર. ૩	બુદ્ધિધન ધોવાણ એટલે શું? બુદ્ધિધન ધોવાણ માટે દબાણ સર્જતા અને પ્રેરિત કરતાં પરિબલોની વિગતે ચર્ચા કરો.	૧૩
	અથવા	
અ)	WTO અને ભારતીય શિક્ષણ પર નોંધ લખો.	૦૭
બ)	શિક્ષણના નાણાકીય સ્ત્રોતો સમજાવો.	૦૬
પ્ર. ૪	ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)	૧૪
	૧. બહુપરિમાણીય ગરીબી આંક	
	૨. નોકરી પરની તાલીમના નિર્દેશકો	
	૩. માનવ વિકાસના નિર્દેશકો	
	૪. ભારતનું જ્ઞાન આયોગ	

ENGLISH VERSION

Q. 1	Answer the following questions briefly.	10
	1. State any four goals of sustainable development.	
	2. What is private return of education?	
	3. State the educational indicators of human development.	
	4. State any two opportunities for skill development in India.	
	5. What is human resources development?	
Q. 2	A. Discuss the Gender Development Index.	07
	B. Explain the difference between human capital and physical capital.	06

OR

Explain the concept of investment in education and write a note on the return on this investment. 13

Q. 3 What is brain drain? Discuss in detail the pull and push factors of brain drain. **13**

OR

A. Write a note on WTO and Indian education. **07**

B. Explain the sources of education finance. **06**

Q. 4 **Write short note. (Any two)** **14**

1. Multidimensional Poverty Index
 2. Determinants of on-the-job training
 3. Indicators of human development
 4. Knowledge Commission of India
-